

Lapsellasi on erityisen vahvat oikeudet suomen kieleen esikoulussa

Esikoulun opetus

Esikoulun opetuksen tulee luoda perusta lapsen ymmärykselle eri kieliä ja kulttuureita kohtaan, kansallisten vähemmistöjen kielet ja kulttuurit mukaanluettuina. Kaikkien esikoulujen tulee suojata ja edistää kansallisten vähemmistöjen kieliä ja kulttuureita.

Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia lapsia on tuettava heidän vähemmistökielensä ja kulttuuri-identiteettinsä kehittämisessä. Esikoulun on annettava jokaiselle lapselle edellytykset kehittää sekä ruotsin kieltä että omaa kansallista vähemmistökieltään.

Kuulutko johonkin Ruotsin kansallisista vähemmistöistä ja onko kansallinen vähemmistökielesi suomi?

Laki kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä antaa erityisen vahvan suojan ja tuen saamen, suomen ja meänkielen hallintoalueille. Göteborgin kaupunki kuuluu suomen kielen hallintoalueeseen, mikä merkitsee, että kaupunki on velvollinen antamaan suomen kielelle erityisen vahvan suojan ja tuen.

Jos sinä tai lapsesi tunnette kuuluvanne kansalliseen vähemmistöön ja vähemmistökielenne on suomi, sinulla tai lapsellasi on erityisen vahvat oikeudet. Päätät itse, kuulutko johonkin tai joihinkin kansallisiin vähemmistöihin. Kysymys on siitä, mihin vähemmistöön samaistat itsesi ja mihin tunnet kuuluvasi. Vähemmistökulttuurin ja vähemmistökielen ei aina tarvitse olla sama, sillä on esimerkiksi romaneja, joiden kieli on suomi.

Mitä oikeuksia sinulla on?

Seuraavassa on tietoa suomen kieleen liittyvistä erityisen vahvistetuista oikeuksista esikoulussa.

Oikeus esikouluun ja muuhun pedagogiseen toimintaan suomeksi

- Lapsellasi on oikeus paikkaan esikoulussa, jossa opetusta annetaan joko kokonaan tai olennaisilta osin suomeksi.
- Lapselleen esikoulupaikkaa hakevalta huoltajalta tulee kysyä, haluaako hän paikan esikoulusta, jossa opetusta annetaan joko kokonaan tai olennaisilta osin suomeksi.
- Lapselle, jonka huoltaja hakee paikkaa esikoulusta, jossa opetusta annetaan joko kokonaan tai olennaisilta osin suomeksi, on tarjottava kyseinen paikka.
- Göteborgin Kaupungin tulee pyrkiä tarjoamaan lapsille muuta pedagogista toimintaa joko kokonaan tai olennaisilta osin suomeksi. Muulla pedagogisella toiminnalla tarkoitetaan esimerkiksi pedagogista perhepäivähoitoa ja epämukavina työaikoina annettavaa hoitoa.
- Muuta pedagogista toimintaa hakevalta huoltajalta tulee kysyä, haluaako hän paikan toiminnasta, jonka kielenä on suomi.
- Göteborgin Kaupunki pyrkii järjestämään avointa esikoulutoimintaa suomeksi, jos sille on kysyntää.

Oikeus käyttää vähemmistökieltäsi - suomea

Göteborgin Kaupungin tulee tietyissä olosuhteissa kommunikoida kanssasi suomeksi.

- Sinulla on oikeus käyttää suomen kieltä suullisessa ja kirjallisessa yhteydenpidossa sellaisissa asioissa, jotka koskevat sinua ja lastasi ja joissa Göteborgin Kaupunki on päätöksentekijä. Sinulla on oikeus halutessasi saada suullinen vastaus suomeksi.
- Sinulla on myös oikeus saada pyynnöstä kirjallinen suomennos asiaasi liittyvästä päätöksestä ja sen perusteluista, ellei sinulla ole lainopillista avustajaa.
- Göteborgin Kaupungin tulee pyrkiä siihen, että suomenkielistä henkilökuntaa on tarvittaessa käytettävissä yhteydenpitoon.
- Göteborgin Kaupungin on myös muilta osin pyrittävä vastaamaan sinulle suomen kielellä.

Göteborgin Kaupunki voi päättää erityisistä ajoista ja paikoista, joissa otetaan vastaan esimerkiksi suomenkielisten huoltajien käyntejä, ja myös järjestää erityisiä puhelinaikoja. Oikeus suomen kielen käyttämiseen yhteyksissä esikouluhallintoon voidaan rajata tiettyyn aikaan ja paikkaan, jolloin käytettävissä on tulkki tai kielitaitoista henkilökuntaa.

Esikoulut, joissa annetaan opetusta vähemmistökieleksi luokitellulla suomen kielellä

Göteborgissa on neljä kunnallista esikoulua, jotka ovat suuntautuneet suomenkieliseen toimintaan ja joissa annetaan opetusta suomeksi.

Nämä esikoulut ovat:

- Gibraltarkroken 4 förskola
- Plantagegatan 8-10 förskola
- Svetsaregatan 101 förskola
- Terapislingan 4 förskola

Esikoulut ovat avoimia kaikille lapsille. Niille lapsille, joiden vähemmistökieli on suomi, annetaan opetusta sekä ruotsiksi että suomeksi. Lasten huoltajilla tietyissä olosuhteissa edellytyksin myös oikeus käyttää suomen kieltä yhteyksissään kuntaan.

Suomen kielellä annettava kiertävä vähemmistökielen tuki

Jos haluat huoltajana, että lapsesi saa opetusta vähemmistökieleksi luokitellulla suomen kielellä, hän voi saada sitä myös esikouluhallinnon kiertävältä esikoulunopettajalta, joka käy viikoittain useilla Göteborgin Kaupungin esikouluosastoilla.

Paikan hakeminen esikoulusta, jossa annetaan opetusta suomen kielellä

Jos haluat lapsellesi paikan esikoulusta ja/tai muusta pedagogisesta päivähoidosta, jossa on toimintaa suomen kielellä, joka luokitellaan kansalliseksi vähemmistökieleksi, ilmoita asiasta hakiessasi esikoulupaikkaa. Lapsesi ei tarvitse osata puhua suomea, jotta voisit hakea hänelle paikkaa. Kun lapsia sijoitetaan esikouluun, joka on suuntautunut suomenkieliseen toimintaan, asetetaan etusijalle ne lapset, joiden äidinkieli on suomi ja joilla on suomalaiset siteet, mutta sisarusetusija asetetaan kuitenkin aina ensimmäiselle sijalle. Kohdassa [Hae esikoulupaikkaa sähköisesti verkossa](#) on digitaalinen hakulomake ja tietoa siitä, kuinka sinun tulee toimia hakiessasi esikoulupaikkaa. Tietoa esikoulupaikan hakemisesta on myös suomeksi.

Haluatko, että lapsesi saa opetusta vähemmistöstään ja kielestään?

Keskustele lapsesi esikoulun henkilökunnan tai rehtorin kanssa, jos haluat, että lapsesi saa tukea kielelliseen kehitykseensä vähemmistökieleessään sekä tukea kulttuuri-identiteettinsä kehittämiseen. Lapsen ei tarvitse osata puhua suomea.

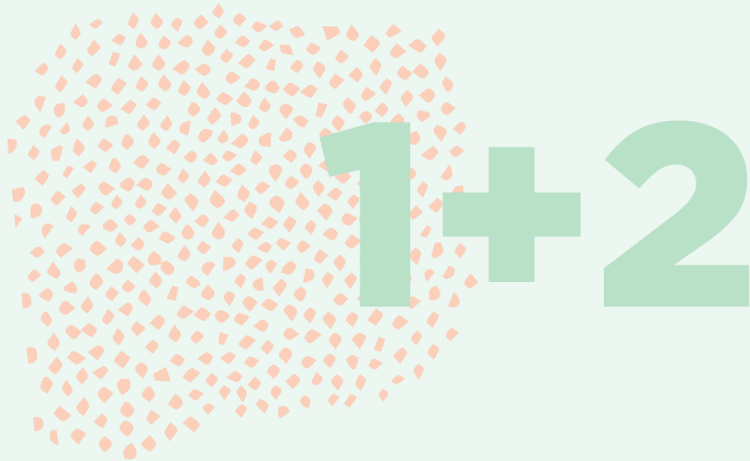
Allaolevilta verkkosivuilta löydät lisätietoa

Lait ja opintosuunnitelma

- [Lagen \(2009:724\) om nationella minoriteter och minoritetsspråk](#) (Laki kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä)
- [Språklagen \(2009:600\)](#) (Kielilaki)
- [Skollag \(2010:800\)](#) (Koululaki)
- [Läroplan för förskolan, Lpfö 18](#) (Esikoulun opetussuunnitelma)
[Esikoulun opetussuunnitelma, Lpfö 18](#) (suomeksi) (hae "[Översättningar av förskolans läroplan, Lpfö 18](#)") (Käännöksiä esikoulun opetussuunnitelmasta, Lpfö 18)
- [Lag \(2018:1197\) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter](#) (Lapsen oikeuksien sopimus)

Verkkosivut

- www.skolverket.se (Kouluvirasto)
(hae "[Nationella minoriteter i förskolan](#)" "Kansalliset vähemmistöt esikoulussa")
(hae "[Rätt till förskola nationella minoritetsspråk](#)" "Oikeus kansallisiin vähemmistökieliin esikoulussa" ja hae "[Flerspråkighet i förskolan](#)" "Monikielisyys esikoulussa")
- www.minoritet.se
- www.goteborg.se (hae "[finskt förvaltningsområde](#)" tai "[om nationella minoriteter](#)" "suomen kielen hallintoalueesta" tai "kansallisista vähemmistöistä")
- www.goteborg.se/suomeksi

Yhteydenotot

Puhelin: 031-365 09 60

Sähköposti: forskoleforvaltningen@forskola.goteborg.se

Suomen kielen hallintoalue

Vähemmistökielen hallintoalue on alue, jonka osalta hallitus on tehnyt päätöksen siitä, että kansallisella vähemmistöllä on alueella erityisen vahva suoja ja tuki kansallisia vähemmistöjä ja vähemmistökieliä koskevan lain nojalla. Erityisen vahva tuki koskee suomen kieltä, meänkieltä ja saamen kieltä, jotka luokitellaan kieliksi, joilla on vahvat historialliset ja maantieteelliset perinteet.

Göteborgin kaupunki haki vuonna 2010 suomen kielen hallintoalueeseen liittymistä. Helmikuun 1. päivänä vuonna 2011 Göteborgin kaupunki liittyi suomen kielen hallintoalueeseen, mikä antaa suomen kielelle erityisen vahvan suojan.